

1981/82:122

Fredagen den 16 april

Kl. 09.00

1 § Anmälan om kompletteringsval till utskott

Anf. 1 TALMANNEN:

Folkpartiets partigrupp har som suppleant i finansutskottet under Olle Wästbergs i Stockholm ledighet anmält hans ersättare Gertrud Hedberg.

Talmannen förklarade vald till

suppleant i finansutskottet

Gertrud Hedberg (fp)

2 § Talmannen meddelade att ansökan om ledighet från uppdraget som riksdagsledamot inkommit från dels *Börje Hörnlund* för tiden den 3 maj – den 11 juni på grund av annat politiskt arbete, dels *Mårten Werner* för tiden den 4 maj – den 3 juni på grund av enskilda angelägenheter.

Kammaren biföll dessa ansökningar.

Talmannen anmälde att *Margareta Hedlund* (c) och *Margit Gennser* (m) skulle tjänstgöra som ersättare för *Börje Hörnlund* resp. *Mårten Werner*.

3 § Svar på fråga 1981/82:325 om medlen att uppnå regeringens sparmål

Anf. 2 Socialministern KARIN SÖDER:

Herr talman! Bo Lundgren har frågat mig om jag anser att regeringens sparmål också kan uppnås genom höjningar av arbetsgivaravgifterna.

Det av regeringen i budgetpropositionen angivna sparmålet ligger fast, vilket också anfördes vid besvarandet av tidigare fråga av Bo Lundgren. Sparmålet kommer att uppnås inom ramen för de offentliga utgifterna.

Beträffande företagshälsovården kommer formerna för ersättning till

Fredagen den
16 april 1982

*Om medlen att
uppnå regeringens
sparmål*

arbetsgivarna att ses över. Samtidigt får övervägas om ersättningsreglernas utformning bör ändras med hänsyn till företagshälsovårdens inriktning.

Arbetsmarknadens parter är eniga om företagshälsovårdens stora betydelse. Jag har också funnit ett gemensamt intresse för att finna ändamålsenliga former för att finansiera en fortsatt utbyggnad av företagshälsovården.

Arbetet med denna fråga fortsätter. Det gäller här bl. a. att klara ut den framtida verksamhetens innehåll och utformning samt i vilken utsträckning den skall finansieras genom generella avgifter resp. betalning direkt av de berörda företagen. Regeringens avsikt är att fortsätta kontakten med arbetsmarknadens parter i denna fråga.

Anf. 3 BO LUNDGREN (m):

Herr talman! Jag ber först att få tacka statsrådet för svaret.

Den fråga som jag har ställt till statsrådet är föranledd av att jag i en frågedebatt här i kammaren den 26 mars i ett replikskifte framförde en fråga som icke besvarades. Jag fann då anledning att ställa den ytterligare en gång, för att få svar på den. Det kan möjligtvis diskuteras, om jag verkligen har fått det nu.

Bakgrunden till denna liksom föregående fråga är det som bl. a. framgår av statsrådets svar den 26 mars, där det sägs att "reglerna för sjukförsäkringens ersättning för företagshälsovård bör ändras för att dels uppnå de sparmål som regeringen har satt upp, dels komma till rätta med de olägenheter som är förenade med nuvarande ersättningsregler".

Statsrådet deklarerar alltså att ett motiv till den då övervägda förändringen av dessa ersättningsregler var att uppnå regeringens sparmål. I debatten framfördes sedan synpunkten att regeringen nu, när man till följd av att detta förslag inte lades fram inte kunde uppnå den besparingseffekt som man hade tänkt sig, möjligen kunde överväga att höja arbetsgivaravgifterna. Vid den föregående frågedebatten väntade jag mig faktiskt ett besked om huruvida regeringen hade för avsikt att använda arbetsgivaravgifterna eller – vilket jag egentligen förutsatte – om den inte tänkte ersätta denna besparingseffekt med höjda arbetsgivaravgifter. Något sådant besked fick jag inte av statsrådet i den föregående frågedebatten. Egentligen har jag inte heller fått det i detta frågesvar.

Jag har i och för sig inte ifrågasatt att regeringens sparmål ligger fast, vilket anfördes av statsrådet också i den föregående frågedebatten. Möjligen kan vi diskutera huruvida man då uppnår det sparmål som riksdagen har beslutat om, men det är en annan debatt, som vi inte skall föra här.

Statsrådet säger nu att sparmålet kommer att uppnås inom ramen för de offentliga utgifterna. Får jag då tolka detta svar så, att den besparing som man enligt statsrådets egna uppgifter här i kammaren avsåg att uppnå med förändrade regler för företagshälsovården inte kommer att ersättas, budgetmässigt sett, genom höjda arbetsgivaravgifter?

Anf. 4 Socialministern KARIN SÖDER:

Herr talman! Jag besvarade faktiskt denna fråga på ett likartat sätt vid den tidigare debatten, men det skall vi väl inte tvista om i dag. Vi har ett totalt sparmål, och det är det som är det viktiga.

När det gäller företagshälsovården pågår utredningsarbete, och vi måste avvakta och se vad de parter som har ett utomordentligt intresse i den här frågan har att säga. Jag är lika medveten som någonsin Bo Lundgren om de samband som finns mellan å ena sidan höjda avgifter och andra belastningar på företag och enskilda och å andra sidan inflationseffekten. Det är därför som det är viktigt att slå fast, att när det gäller totalbilden måste sparmålet uppnås genom nedskärningar i de offentliga utgifterna.

Hur den slutliga utformningen av företagshälsovården kommer att se ut är det för tidigt att uttala sig om nu. Vi kommer att ta stor hänsyn till vad arbetsmarknadens parter säger. Och då skall naturligtvis avgifter i det sammanhanget vägas in tillsammans med andra avgifter, så att man inte bakvägen når en önskad effekt.

Det är totalbilden, Bo Lundgren, som är intressant – inte bara en enskild fråga – när vår uppgift är att hjälpa åt för att komma till rätta med den svenska ekonomin.

Anf. 5 BO LUNDGREN (m):

Herr talman! Jag håller helt med socialministern om att det svar hon gav mig vid föregående frågedebatt var likartat det hon ger nu. Det var på grund av det svaret som jag tvingades ställa denna kompletterande fråga. Jag fick alltså inget klart svar på frågan om man kunde ersätta sparande i löpande offentliga utgifter med höjda arbetsgivaravgifter. Om man läser protokollet finner man att det är så.

Jag tycker att dagens svar är mer konkret. Jag har förståelse för att man hyter ut denna besparing mot besparingar på andra områden. Det som jag däremot hoppades få besked om är att, som jag tror att socialministern menar, man icke kan ersätta besparingar som måste till i offentliga utgifter, med höjningar av skatter och arbetsgivaravgifter. Jag hoppas att vi är överens om den saken.

Anf. 6 Socialministern KARIN SÖDER:

Herr talman! Det är faktiskt, Bo Lundgren, vad som står i mitt svar – dvs. att sparmålet skall uppnås inom ramen för de offentliga utgifterna.

Anf. 7 BO LUNDGREN (m):

Herr talman! I detta svar, ja.

Överläggningen var härmed avslutad.

4 § Föredrogs och hänvisades
Propositionerna
1981/82:147 till skatteutskottet
1981/82:192 till konstitutionsutskottet
1981/82:204 till justitieutskottet

5 § Föredrogs och hänvisades
Motion
1981/82:2430 yrkandena 1 och 3 till justitieutskottet
yrkande 2 till konstitutionsutskottet

6 § På förslag av talmannen beslöt kammaren kl. 09.08 att ajournera sina förhandlingar till kl. 15.00, då de till dagens bordläggning anmälda utskottsbetänkandena väntades föreligga.

7 § Kammarens förhandlingar återupptogs kl. 15.00.

8 § Anmäldes och bordlades
Skrivelserna och propositionerna
1981/82:183 Pension m. m. till vissa tjänstemän som entledigats i anslutning till en regeringsombildning
1981/82:197 Reformerad inkomstbeskattning
1981/82:207 Överlämnande av allmänna pensionsfondens fjärde fondstyrelses årsredovisning
1981/82:208 Nordiska ministerrådets allmänna budget för år 1983 m. m.

9 § Anmäldes och bordlades
Förslag
1981/82:22 Skrivelse från talmanskonferensen med överlämnande av ett från riksdagens utskottskommitté inkommet betänkande om riksdagens utskott

10 § Anmäldes och bordlades
Motionerna
1981/82:2431 av *Arne Andersson* i Ljung m. fl.
1981/82:2432 av *Anna Eliasson* m. fl.
1981/82:2433 av *Lars Hedfors* m. fl.
1981/82:2434 av *Anders Högmark* och *Erik Hovhammar*
1981/82:2435 av *Bengt Kindbom* m. fl.
1891/82:2436 av *Ingegärd Oskarsson* m. fl.
1981/82:2437 av *Lars Werner* m. fl.
Åtgärder mot försurningen (prop. 1981/82:151)

1981/82:2438 av *Lars Werner* m. fl.
Ny arbetstidslag m. m. (prop. 1981/82:154)

1981/82:2439 av *Hans Nyhage m. fl.*

Flexibel skolplanering m. m. (prop. 1981/82:157)

1981/82:2440 av *Gösta Bohman m. fl.*

Förslag till konkurrenslag (prop. 1981/82:165)

1981/82:2441 av *Jan Bergqvist och Birger Rosqvist*

Revisors kompetens m. m. (prop. 1981/82:171)

1981/82:2442 av *Lars Werner m. fl.*

Vissa pensionsfrågor m. m. (prop. 1981/82:174)

1981/82:2443 av *Axel Andersson och Ove Karlsson*

Ändring i skogsvårdslagen (1979:429), m. m. (prop. 1981/82:177)

1981/82:2444 av *Gösta Bohman m. fl.*

Förslag till följdlagstiftning till den nya konkurrenslagen, m. m. (prop. 1981/82:195)

1981/82:2445 av *Lars Werner m. fl.*

Förslag till lag om förbud mot utförelse av krigsmateriel, m. m. (prop. 1981/82:196)

1981/82:2446 av *Gertrud Sigurdsen m. fl.*

Vissa frågor inom den allmänna försäkringen, m. m. (prop. 1981/82:199)

1981/82:2447 av *Ingegerd Elm*

1981/82:2448 av *Margot Wallström och Åke Gustavsson*

Kontroll över visst automatspel (prop. 1981/82:203)

11 § Anmäldes och bordlades

Socialförsäkringsutskottets betänkanden

1981/82:10 Anslag till folkpensioner m. m. (prop. 1981/82:100)

1981/82:11 Delpensionsförsäkringen

Socialutskottets betänkanden

1981/82:37 Ersättningar till kommunerna för hjälp till utländska medborgare, flyktingar m. m. (prop. 1981/82:100)

1981/82:38 Vissa dricksvattenfrågor

Kulturutskottets betänkande

1981/82:22 Anslag till ungdoms- och nykterhetsorganisationer (prop. 1981/82:100) samt bidrag till Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning (prop. 1981/82:143)

*Meddelande om
interpellation*

Utbildningsutskottets betänkande

1981/82:20 Kommunal högskoleutbildning m. m. samt anslag till utbildning för vårdyrken, m. m. (prop. 1981/82:89 och prop. 1981/82:100)

Trafikutskottets betänkande

1981/82:22 Anslag till Järnvägar m. m. (prop. 1981/82:100)

Arbetsmarknadsutskottets betänkande

1981/82:18 Gemensamma frågor (prop. 1981/82:100)

Civilutskottets betänkanden

1981/82:22 Geologiska undersökningar för att förebygga rasolyckor

1981/82:23 Vissa hyresfrågor

1981/82:24 Anslag till bostadsförsörjning m. m. (prop. 1981/82:100)

1981/82:27 Skärpt kontroll av lokalhyror

12 § Meddelande om interpellation

Meddelades att följande interpellation framställdes

den 16 april

1981/82:171 av *Margareta Palmqvist* (s) till arbetsmarknadsministern om ungdomsplatser inom den statliga förvaltningen:

Under hösten 1981 arbetade SSU, SAP och LO fram ett förslag om ungdomsplatser, vilket sedan låg till grund för överläggningar med SAF. Arbetsmarknadens parter kunde enas om att 16–17-åringar som inte fått plats i gymnasieskolan, praktik- eller arbetsplats skulle kunna erbjudas s. k. ungdomsplats. Regeringen accepterade förslaget och ställde vissa medel till förfogande.

Företag skall efter överenskommelse med fackförening kunna anmäla ungdomsplatser till arbetsförmedling, som sedan i samarbete med skolan kan erbjuda platserna till 16–17-åringar.

Det är förstaeligt om det varit trögt i starten. Alla inblandade behöver information med entydiga besked ifall beslutet om ungdomsplatser skall få den avsedda effekten. Detta gäller kanske främst information till företagen.

Ett exempel från Botkyrka kommun: F. n. är ca 200 16–17-åringar utanför både utbildnings- och arbetsmarknad trots ett intensivt samarbete mellan skolan, socialförvaltningen och arbetsförmedlingen. Antalet ungdomar i denna situation kommer att öka till höstterminen även om en del av de nuvarande då har övergått till "arbetssökande över 18 år". Möjligheterna att få arbete är mycket begränsade även där.

Genom kontakter med företag som finns i kommunen har man försökt stimulera intresset för ungdomsplatser. Hittills har endast elva ungdomar fått

plats i hemkommunen. Av dessa har ingen fått plats på något statligt företag. I kommunen finns t. ex. Tumba Bruk, televerket, posten, SJ, F 18 – sammanlagt mer än 2 000 arbetstillfällen inom statsförvaltning, affärsdrivande verk och statsföretag. Ytterligare 19 ungdomsplatser har erhållits utanför kommunen. Där återfinns 6 på länsarbetsnämnden och 1 på vägförvaltningen.

Skolan har knappa resurser för att fullgöra uppföljningsansvaret gentemot de 16–17-åringar som saknar utbildnings- eller arbetsplats. De resurser som finns behövs främst för direkt stöd och vägledning till ungdomarna. Den uppsökande verksamheten bland företagen skulle kräva mindre av kommunens resurser om regeringsbeslutet hade följts av tillräcklig information till alla företag om deras ansvar för ungdomsplatserna.

Vilka åtgärder är arbetsmarknadsministern beredd att vidta för att förmå de statliga företagen, de affärsdrivande verken och statsförvaltningen att i praktisk handling medverka till att 16–17-åringar får bättre tillgång till ungdomsplatser?

13 § Meddelande om fråga

Meddelades att följande fråga framställdes

den 16 april

1981/82:345 av *Gullan Lindblad (m)* till kommunministern om åtgärder mot ras vid Norsälven:

Risken för ras vid Norsälven i Karlstads kommun kräver åtgärder till en kostnad av ca 40 milj. kr. under en tioårsperiod, enligt uppgifter som lämnades till kommunministern den 21 januari detta år i samband med en uppvaktning i frågan.

Hittills har regeringen anvisat 100 000 kr. till geotekniska mätningar.

Enligt uppgift behövs 4 milj. kr. för arbeten med erosionsskydd detta år.

Karlstads kommun har ännu inte fått något besked från regeringen i denna viktiga fråga.

Vilka åtgärder ämnar regeringen vidtaga för att åstadkomma effektivt skydd mot ras vid Norsälven?

14 § Kammaren åtskildes kl. 15.01.

In fidem

SUNE K. JOHANSSON